

Liikmete seminar LEADER määrus 2023+

Eesti Leader Liit, 26. oktoober 2022

TEEMABLOKID

1. LIHTSUSTAMINE – MIS SEE TEGELIKULT TÄHENDAB? - **VALDEK**

- Vabaduse ja vastutuse küsimus - mis on lihtsustamise hind?
- Kontrollilt ja järelevalvelt üleminek usaldamisele
- Lihtsustamine tähendab, et KTR-e usaldatakse. See suurendab omakorda tegevusrühmade vastutust, sest PRIA ei kontrolli enam iga sendi kasutamist. Siiski tohib teha vaid abikõlblikke ja põhjendatud kulutusi.
- Lähtuda tuleb kehtivatest õigusaktidest (maksuseadused, raamatupidamise seadus, töölepinguseadus jms) ning arvestada määruse nõuetega.
- Juhatusse peavad saama valitud inimesed kes saavad aru mis roll neil on ja tahavad/suudavad vastutada. Tutvustada uutele juhatuse kandidaatidel juhatuse liikme ülesandeid ja vastutust reguleerivaid õigusakte (TsÜS, MTÜde seadus, Leader määrus, KTRi põhikiri jms)
- KTRi tegevmeeskond peab koosnema pädevatest töötajatest.
- Soovitav on luua ise tugevam sisekontrolli mehhanism, muuhulgas teha täisaudit.
- PRIA kinnitab KTRide juurde konkreetse menetleja, kes on kursis strateegia ja KTRi tegevustega.
- PRIA toetab igati lihtsustamist, oluline on, et KTRid ise seda ei kuritarvitaks ja tuksi ei keeraks.
- Paradigma muutus – harjume ära! 😊

Küsimused ja ettepanekud:

- Määrusesse võiks jääda loetelu mitteabikõlblikest kuludest.
- Kas e-arved tulevad? Osad juba kasutavad.
- Teha ühishange audiitori(te) leidmiseks, kuna tegemist on spetsiifilise valdkonnaga.
- Töötada välja ühine hankekorra põhi, mitte pusida 26-t erinevat. Vajadusel kaasata asjatundjaid/eksperte.
- Mida kontrollid kontrollivad? Informatsioon puudub, et kas nad üldse tulevad ja mida kontrollivad.
- Täiendava info saamisel võiks koostada konkreetset lihtsustamisega seonduvad soovitusel KTRidele.

2. TEGEVUSRÜHMA RAHASTAMISE ÜLESEHITUS JA LOOGIKA - RAFAEL

- KTR-i toimimise osa suurus 20% või 25% strateegia rakendamise eelarvest.
- Esimene 50% KTRi toimimise vahenditest makstakse välja ettemaksuna kahel aastal – taotluse esitamise aastal 25% ja järgneval aastal 25%.
- Teine 50% makstakse välja perioodiliste maksetena seotult projektitaotluste elluviimisega.
- Ettemaks tasaarveldatakse automaatselt – lahtine tasaarveldamise lõpptähtaeg.

Küsimused ja ettepanekud

Koostööprojektide puhul ainult üks juhtpartner, kes teeb aruandluse.

Erasmuse käekirja copymise ettepanek, panin kirja, aga see ei lenda, sest LEADERis on teine käekiri, iga KTR saab teha lisaks koos partneriga tegevusi ka muid tegevusi üksinda.

Taotleja peaks investeringuprojekti puhul tegema mingi % tegevusi (nt 25%) tähtajaks.

Sundima, hoidma fookuses, et taotleja hakkaks kohe tegutsema. KTR on väga huvitatud, et taotleja oma projekti võimalikult ruttu viiks ellu.

Rakenduskavast välja tegevuskulud.

Lihtsustamise puhul nii peakski minema

Mitte piirata rakenduskavade muutmise arvu.

Kui PRIA ei pea kinnitama, vaid vajadusel viima sisse muudatused, siis miks peaks piirama mitu korda saab muuta rakenduskava.....

Järgmise perioodi lõpp KTR vahendid, kui on üle mindud ülejäägisse perioodi.

Tekkis ikkagi küsimus, et mängida läbi, kuidas KTR käibevahendid on perioodi lõpus. Oletame, et periood on läbi, tegevused on tehtud, aga taotlejad alles viivad oma projekte ellu, seega saab KTR oma osa rahast ka pärast perioodi lõppu, seega teoreetiliselt võib KTR-l tekkida käibevahendite kriis perioodi lõpus. Ei teki siis kui KTR lõpetab perioodi siis kui taotlejad on ka projektid viinud ellu.

Hangete kord

Kuidas hakkab toimuma taotleja nõustamine?

Elavdamise kulud / jooksvad kulud / ei pea eraldi arvestama

3. Toetatavad tegevused versus abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud - KOIT

- Mis on lubatud, mis on keelatud?
- Kes ütleb, mida tohib, mida mitte?
- Mida me ise soovime?
- Mida taotlejad vajavad?

Küsimused ja ettepanekud

Abikõlblik võiks olla enne perioodi algust tehtud kulu, mis on eesmärgiga seotud, nt ehitusprojekt. Pikendada abikõlblikkuse aega, nt 2 a enne.

Eraldi toetus taotluse ettevalmistamiseks, nt 1000€. KTR kirjeldab, milline on ettevalmistuse sisu.

Projektijuhtimine võiks olla abikõlblik.
KTR töötajad võiksid saada projektijuhi tasu
Projektijuhtimise tasu määr...

Lubada jooksva taotlemisega projekte.

Panna taotlejale nõustamise kohustus. / Nõustamise kohustus on ohtlik. / Jätta KTR otsustada.

Tegevuse alustamise sundus ([sama ettepanek 2. lehel](#))

Muudatuste fikseerimine, otsustamine

Sildfinantseerimine, MES

Võrgustikutegevuste % mitte 60%

Hindame eesmärke

Toetused sihitumad

Riigihangete seaduse piirmäärad

4. STRATEEGIAD JA MEETMETE DISAIN - SILVA

- „Lihtsustamise“ väljakutsed strateegiale
- Meetmete disainimine
- Projektide tüübid

Küsimused ja ettepanekud

Ettemaks taotlejatele

Ühisprojekti lagi võiks olla 2 aastat

Meetmed samad

EV meedet kitsendada
kellele - mida - valdkonnad
külastusettevõtlus

Mis väärtust piirkonda annab?

Hindamine
paikvaatlus
suuline kaitsmine
kriteeriumid taotlejale
kuidas analüüsida

VÜ toetuse protsent

5. PERIOODI VAHETUS - TIIU

- Millal, mis ja kuidas?
- Vanad rahad ja uued rahad
- Topeltrahastamise hirm
- Võimalikud ohud ja lahendused

Küsimused ja ettepanekud

Kas koostööprojekti summat saaks muuta (jääkide kasutamine)?

Kuidas saab jäägid kasutusele võtta? MIs on MEM lahendus?

Jääkide suunamine Leader Liidule

Uue perioodi rahastamise algus paindlik

Strateegia rakendamise taotluse juures kas tuleb märkida ära, mis kuupäevast alustatakse uut perioodi?

Kas uue perioodi alustamiseks on etteteatamise aeg?

Kas tegevusgrupi ja projektide rahastusi saab erinevatel perioodidel kasutada.

Kasutada sama meetodit nagu ettevalmistava toetuse puhul, et 19.1 ja 19.4 on eraldi.

6. UUE PERIOODI PROJEKTITAOTLEJA - TRIIN

- Mis muutub taotlejate jaoks uuel perioodil?
- Kogu protsess reeglilt eesmärkidele
- PRIA rolli muutus – järelevalvelt nõustamisele

Küsimused ja ettepanekud

Menetlusajad lühemaks

Taotlejale ettemaks

Taotluse esitamise ajale lisaks vormi eeltäitmine nt 2 nädalat. "Sakkide" vahel võiks saada liikuda edasi-tagasi.

Kogu taotluse saab esitada e-PRIAs, tegevusrühmale võimalus lisada taotlusvormi oma lahtreid vastavalt hindamiskriteeriumitele.

Tegevusrühm peab olema kursis kogu menetlusprotsessiga (kirjavahetused ja päringud viia e-PRIAsse ja tegevusrühmale anda õigus neid näha)

Eelarvepõhise rahastamise korral: kuidas tehakse projektis muudatusi? Millal loetakse eesmärgid täidetuks, kes otsustab/hindab?

PRIA rolli muutus – järelevalvelt nõustamisele